

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid
Länghemsskolan i Tranemo kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19 § skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning av områdena undervisning, rektorns ledarskap, trygghet och studiero samt bedömning och betygsättning. Syftet är att granskningen ska bidra till högre kvalitet där målet är en god utbildning i en trygg miljö.

Granskningen genomförs i 40 utvalda skolenheter. I urvalet ingår såväl enskilda som kommunala skolenheter. Länghemsskolan, i Tranemo kommun, ingår i denna granskning.

Skolinspektionen besökte skolenheten den 26 och 27 oktober 2017. Besöket genomfördes av Eva Lanteli och Madelen Kling. Under besöket intervjuades elever, lärare, elevhälsan och rektorn. Därutöver genomfördes lektionsobservationer.

I detta beslut ger Skolinspektionen sin bedömning av de granskade områdena. Därefter följer en motivering till det utvecklingsområde som Skolinspektionen har identifierat inom ramen för granskningen.

Sammanfattande bedömning

På Länghemsskolan har Skolinspektionen granskat följande fyra områden: undervisning, rektorns ledarskap, trygghet och studiero samt bedömning och betygsättning. Skolinspektionen bedömer att de fyra områdena sammantaget håller en *god kvalitet*, vilket är den högsta nivån av tre möjliga i Skolinspektionens regelbundna kvalitetsgranskning.¹

Skolinspektionen bedömer att undervisningen på Länghemsskolan i hög grad genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de nationella målen och kunskapskraven. Granskningen visar att undervisningen är strukturerad och att lektionerna innehåller en variation av olika moment och aktiviteter. Lektionerna har ett logiskt flöde och enskilda aktiviteter relaterar tydligt till lektionens övergripande syfte som lärarna på ett begripligt sätt kommunicerar med eleverna. Vidare anpassar flera av lärarna metoder och arbetsätt så att arbetet stimulerar och utmanar eleverna, oavsett hur långt de kommit i sin kunskapsutveckling. Granskningen visar också att det i undervisningen ges återkoppling mellan elever och lärare angående elevers lärande och kunskapsutveckling.

Skolinspektionen bedömer också att rektorn på Länghemsskolan i hög grad styr och utvecklar verksamheten i skolan. Granskningen visar att rektorn utvecklar verksamheten kontinuerligt genom att analysera utbildningens resultat, identifiera utvecklingsområden och sätta in åtgärder. Rektorn främjar samarbete och lärande mellan lärare och deltar i lärares utveckling. Vidare har rektorn kartlagt behovet av kompetensutveckling för personalen på skolan och satt in kompetensutvecklingsinsatser som hon även följer upp. Granskningen visar också att rektorn fördelar resurser inom skolenheten efter elevernas behov och förutsättningar bland annat genom att satsa på utbildad personal som kan möta

¹ För mer information om Skolinspektionens bedömningar, se bilaga "Underlag för bedömning i inspektion 2018" i detta beslut.

elevernas behov. Granskningen visar dock att rektorn inte bedriver ett strategiskt jämställdhetsarbete.

Skolinspektionen bedömer därutöver att utbildningen i hög grad utformas så att eleverna tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Detta genom att personalen bedriver ett strategiskt arbete för att främja och upprätthålla trygghet och studiero för eleverna. Granskningen visar att personalen på Länghemsskolan har ett gemensamt förhållningssätt och en medvetenhet kring hur trygghet och studiero påverkar lärandet. Granskningen visar också att personalen på skolan bedriver ett främjande arbete för att förebygga kränkande behandling av elever. Detta genom att rektorn, utifrån en kartläggning av bland annat kränkningar och otrygga platser, tillsammans med personalen sätter upp mål för det främjande och förebyggande arbetet och planerar för insatser för att nå målen.

Slutligen bedömer Skolinspektionen att lärarna i hög grad gör en allsidig och likvärdig bedömning av elevernas kunskaper. Granskningen visar bland annat att eleverna ges möjlighet att visa sina kunskaper i relation till de nationella kunskapskraven på olika sätt och vid olika tillfällen. Vidare bedömer Skolinspektionen att lärarna på skolan tar ansvar för att bedömning och betygsättning är likvärdig. Detta genom att lärarna gör gemensamma bedömningar av elevernas kunskaper i lärarparen men de rättar också ämnesprov gemensamt och gör gemensamma bedömningar i ämneslagen.

Identifierade utvecklingsområden

För att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom de områden som granskats bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete i första hand behöver inledas inom följande del:

- Att rektor och lärare utformar ett strategiskt jämställdhetsarbete på skolan där rektor följer upp att flickor och pojkar har lika tillgång till en god utbildning. I detta kan ingå att lärare och annan personal tillsammans diskuterar och reflekterar över sitt förhållningssätt gentemot flickor och pojkar.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens värderingar av de fyra granskade områdena. Till ett område finns ett utvecklingsområde som Skolinspektionen har identifierat för att ytterligare höja kvalitén inom området.

I beslutet finns det endast ett utvecklingsområde framtaget per område, detta även om Skolinspektionen har identifierat flera delar inom området som kan utvecklas. Detta då utvecklingsområden syftar till att stödja skolan där det största behovet finns för utveckling.

Notera att Skolinspektionen kan identifiera ett utvecklingsområde även inom ett bedömningsområde som Skolinspektionen har värderat som välfungerande.

Bedömningsområdet undervisning

Skolinspektionen bedömer att undervisningen på Långhemsskolan i hög grad främjar elevernas möjligheter att nå de nationella målen och kunskapskraven.

Av samtliga intervjuer och lektionsobservationer framgår att undervisningen är målfokuserad och strukturerad samt innehåller ett aktivt lärarstöd för eleverna. Det finns tydliga mål för lektioner som lärarna på ett begripligt sätt kommunicerar med eleverna vid lektionsstart och tydliggör kopplingen till de aktiviteter som ska ske. Granskningen visar också att det finns ett logiskt flöde i lektionerna som innefattar introduktion, genomförande och uppföljande avslutning samt att elevernas olika uppgifter relaterar till syftet med arbetsområdet. Lektionerna innehåller ofta enligt lärarna en variation av olika moment och aktiviteter vilket också Skolinspektionen ser vid lektionsobservationer. Detta genom att eleverna till exempel arbetar först enskilt med en uppgift, sedan i par och avslutningsvis alla, hela klassen.

Både elever och lärare kan berätta om och ge exempel på hur eleverna får utveckla och använda olika inlärningsstrategier, framförallt inom svenska, matematik och de samhällsorienterande ämnena. Till exempel visar lärarna på olika strategier att bearbeta en text och att lösa en matematikuppgift.

Vidare ger både lärare och elever i intervjuer flera exempel på hur lärarna anpassar undervisningen så att den ska vara utmanande för alla elever. Detta genom att eleverna får individuella uppgifter i matematik på en anpassad nivå för

varje elev så att uppgifterna ska vara utmanande för eleven. Exempel ges också på skrivuppgifter som kan göras på olika sätt för att passa varje elevs nivå beroende på hur långt de kommit i sin skrivutveckling. Lärarna berättade att i en klass har eleverna som kommit lite längre i sin utveckling fått arbeta tillsammans i vissa ämnen. De får mer utmanande uppgifter och det har enligt lärarna gjort att eleverna nu tycker att det är roligare i skolan. Lärarna berättar att de ofta är två lärare på varje lektion och det gör det lättare för dem att dela upp eleverna i grupper för att kunna ge olika utmaningar till eleverna. Lärarna uppger också att det är lättare för dem att ge stöd till eleverna enskilt när de är två lärare på lektionerna.

Granskningen visar även att det finns en struktur för återkoppling avseende vad eleverna hittills har utvecklat och vad de behöver utveckla för att nå kunskapskraven. Vid lektionsobservationer noterar Skolinspektionen att flertalet lärare avslutar en lektion med att summera tillsammans med eleverna vad de har arbetat med genom återkoppling till målet. Eleverna får också reflektera över hur arbetet har gått och vad de tycker att de har lärt sig till exempel genom att skriva i en utvärderingsbok eller reflektionsbok, göra en självskattning eller skriva en utgångsbiljett. Eleverna kan också visa tummen upp eller tummen ner till läraren för att ge återkoppling om hur lektionen varit avseende olika aspekter t.ex. studiero eller variation. En lärare berättar att hon brukar be eleverna om "frökentips" för att få reda på hur hon kan förändra undervisningen.

Bedömningsområdet rektorns ledarskap

Skolinspektionen bedömer att rektorn på Länghemsskolan i *hög grad* har ett aktivt ledarskap som styr och utvecklar verksamheten i skolan.

Skolinspektionens granskning visar att rektorn kontinuerligt utvecklar verksamheten genom att analysera utbildningens resultat, identifierar utvecklingsområden och sätter in åtgärder. Till exempel såg rektorn och lärarna att eleverna hade låga resultat inom läsförståelse och därför har kompetensutvecklingsinsatser för lärarna initierats. Rektorn gör även lärare och elevhälsan delaktiga i att analysera och följa upp utbildningens resultat både på grupp- och individnivå. Lärarna har fått i uppgift att analysera elevernas resultat i alla ämnen och rektorn har varit tydlig med att lärarna inte bara ska konstatera resultat

och sedan komma med förslag på åtgärder utan att analysen är viktig och att de ska ägna den tid.

Skolinspektionens granskning visar vidare att rektorn fokuserar på skolans lärandeuppdrag och stödjer och utvecklar personalen. Rektorn främjar samarbete mellan lärare och lärare och elevhälsa samt verkar för lärarna tillsammans ska utveckla undervisningen med utgångspunkt i verksamhetens resultat. Av intervjuer framgår att det finns välfungerande forum för samverkan och att samverkan är en naturlig del av skolans organisation. Lärarna och elevhälsan berättar att detta är något som rektorn utvecklat på kort tid. Tidigare togs många beslut i korridoren och arbetslagen hade sina möten på olika dagar vilket försvårade möjligheterna till samverkan. Samverkan sker i arbetslag och ämneslag samt även mellan skolorna i kommunen. Lärarna berättar att det oftast är flera pedagoger i klassrummet vilket också gagnar det kollegiala lärandet genom att lärarna ser varandra och ger varandra feedback. Lärarna som arbetar som par gör också reflektioner över undervisningen tillsammans. Representanter för elevhälsan uppger även att de handleder lärarna i arbetslaget.

Skolinspektionens granskning visar att rektorn fördelar resurser efter elevernas behov. Lärarna uppger att verksamhetens behov styr resursfördelningen på skolan. Lärarna tycker att de har stort inflytande över resursfördelningen och att rektorn gärna lyssnar till de förslag till fördelning som lärarna har och sedan fattar sina beslut. Rektorn berättar att hon till exempel använder resurserna till att satsa på utbildad personal och till att det ska vara två lärare i så stor utsträckning som möjligt i undervisningen istället för att ha elevassistenter.

Granskningen visar att rektorn till viss del verkar för elevers lika rätt till en god utbildning i en trygg miljö, oavsett könstillhörighet. Rektorn och lärarna följer upp flickors och pojkars kunskapsresultat och analyserar eventuella skillnader mellan könen. Lärarna uppger att de reflekterar över hur de fördelar talutrymme mellan könen. Eleverna uppger att flickor och pojkar får göra samma saker på skolan och att de har samma förutsättningar. Lärarna uppger att rektorn i början av terminen bad lärarna reflektera över ordet jämställdhet och sedan diskuterade de resultatet. Rektorn har enligt lärarna sagt att de ska arbeta vidare med jämställdhet. Dock framkommer av intervjuer med lärare och rektorn att det inte finns något strategiskt jämställdhetsarbete på skolan i dagsläget och att rektorn inte följer upp hur undervisningen påverkar flickors och pojkars resultat.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området rektorns ledarskap bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete i första hand behöver inledas inom följande del:

- Att rektor och lärare utformar ett strategiskt jämställdhetsarbete på skolan där rektor följer upp att flickor och pojkar har lika tillgång till en god utbildning. I detta kan ingå att lärare och annan personal tillsammans diskuterar och reflekterar över sitt förhållningssätt gentemot flickor och pojkar.

Skolinspektionens granskning visar att det saknas ett strategiskt jämställdhetsarbete på Långhemsskolan. Enligt läroplanen har rektorn ett särskilt ansvar för att jämställdhet integreras i undervisningen.² Skolinspektionens rekommendation är att Långhemsskolan utifrån en kartläggning av jämställdheten bland eleverna på skolan utvecklar ett aktivt arbetssätt för att främja jämställdhet och förebygga könstypiska val. I detta arbete bör även ingå att undersöka om utbildningen är tillgänglig för både flickor och pojkar utifrån ett jämställdhetsperspektiv samt att utifrån analysen vidta eventuella åtgärder.

Lärarna uppger i intervju med Skolinspektionen att flickor och pojkar behandlas lika och att de i uppföljning av kunskapsresultaten uppmärksammar skillnader mellan flickor och pojkar. Granskningen visar dock inte att det görs några åtgärder utifrån analysen av kunskapsresultaten. Rektor, lärare och elevhälsan på skolan är överens om att jämställdhet är ett utvecklingsområde. Rektor uppger att värdegrundsarbetet varit i fokus och att jämställdheten inkluderats i det, men att inga riktade insatser har gjorts vilket det finns behov av. Enligt rektor finns exempel på kränkande tillmälen mellan könen på skolan. Rektor berättar att kunskapsresultaten följs upp för pojkar och flickor

² Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (SKOLFS 2010:37) 2.8 Rektorns ansvar

samt att det förs diskussioner om talutrymme och om färger kopplat till kön men att det inte finns några gemensamma mål inom jämställdhetsområdet.

Bedömningsområdet trygghet och studiero

Skolinspektionens bedömer att utbildningen i *hög grad* utformas så att eleverna tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.

Skolinspektionens intervjuer och lektionsobservationer visar att det på Länghemsskolan i hög grad råder studiero. Detta genom att personalen bedriver ett strategiskt arbete för att främja och upprätthålla trygghet och studiero för eleverna. Granskningen visar att personalen på Länghemsskolan har ett gemensamt förhållningssätt och en medvetenhet kring hur trygghet och studiero påverkar lärandet. Intervjuer och lektionsobservationer visar att flera klasser använder sig av skyltar med en siffra och en förklaring och när läraren tar fram en skylt med nummer ett till exempel ska det vara helt tyst. Skyltarna anpassas efter aktiviteten i klassrummet. Vid lärares genomgång eller prov ska det vara helt tyst och vid andra aktiviteter kan viskningar eller samtalston få förekomma. Elever och lärare uppger att skyltarna fungerar bra och det framkom också vid de lektionsobservationer som Skolinspektionen genomförde. Lärarna och eleverna för en dialog kring vilken samtalston som passar för olika aktiviteten och skyltarna används på ett medvetet sätt.

Eleverna och lärarna berättar också att alla klasser på skolan använder sig av känslogubbar som visar hur eleven känner sig på morgonen när eleven kommer till skolan. Gubben kan vara glad, neutral eller ledsen. De elever som vill får också möjlighet att berätta varför eleven känner sig så. Under dagen kan eleven "byta gubbe" när känslan ändras. Lärarna berättar att gubbarna är en bra metod för att få veta vilken känsla eleven har vid dagens start och att lärarna då får möjlighet att ta hänsyn till det eller fråga lite mer kring hur eleven känner sig.

Granskningen visar även att skolans främjande arbete för att motverka kränkande behandling av elever genomsyrar det vardagliga arbetet. Eleverna berättar i intervjuer att de pratar mycket om hur man ska vara en bra kompis och detta sker kontinuerligt och inte bara i samband med konfliktsituationer. Av intervjuer och skolans dokumentation framgår att det förebyggande arbetet utgår från en kartläggning och en analys av var och när problemen kan uppstå. Som en del av kartläggningen används enkäter och eleverna har även fått vara med

och visa på otrygga platser. Efter kartläggningen har åtgärder vidtagits bland annat genom att antalet rastvakter har utökats och fått i uppgift att vara på de platser som eleverna pekat ut som otrygga.

Bedömningsområdet bedömning och betygsättning

Skolinspektionen bedömer att lärarna i *hög grad* gör en allsidig och likvärdig bedömning av elevernas kunskaper.

Granskningen visar att lärarna bedömer elevernas kunskaper allsidigt. Av intervjuer med lärare, elever och rektorn framgår att lärarna ger eleverna möjligheter att visa sina kunskaper i relation till de nationella kunskapskraven på olika sätt och vid olika tidpunkter. Lärare och elever berättar bland annat att eleverna får visa sina kunskaper på olika sätt bland annat genom muntliga och skriftliga uppgifter samt gruppuppgifter. Lärarna uppger att de har skapat bedömningsmatriser på skolan samt att de använder sig av Skolverkets bedömningsstöd.

Granskningen visar att lärarna tar ansvar för att bedömning och betygsättning är likvärdig. Detta genom att lärarna sambedömer elevernas arbeten och prov i olika lärarkonstellationer och att de även tar fram elevexempel och för diskussioner kring begrepp i kunskapskraven. Lärarnas samarbete kring bedömning har utvecklats på skolan det senaste åren. Lärarna beskriver att de sambedömer både inom skolan, men också med andra skolor i kommunen. Lärarna uppger också att de diskuterar med lärare som undervisar eleverna i andra ämnen för att kunna få reda på om en elev visat en förmåga i ett annat ämne. En lärare som inte är behörig i ett ämne som läraren undervisar i berättar att en annan behörig lärare hjälper till med bedömningen. Lärarna uppger vidare att det tycker att de får bra förutsättningar för att arbeta med sambedömning och ha diskussioner kring bedömning. Lärarna arbetar gemensamt med att rätta nationella prov för att öka likvärdigheten i bedömningen.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 31 maj 2018 redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redogörelsen skickas via e-post, till madelen.kling@stockholm.se, eller per post till, Skolinspektionen, Madelen Kling Box 23069 104 35 Stockholm. Hänvisa till

Skolinspektionens diarienummer för granskningen (403-2017:6375) i de handlingar som sänds in.

På Skolinspektionens vägnar

Gabriel Brandström
Beslutsfattare

Madelen Kling
Föredragande

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: www.skolinspektionen.se/inspektion2018

Bilaga: Underlag för bedömning i Inspektion 2018

I Skolinspektionens beslut för regelbunden kvalitetsgranskning får varje skolenhet en sammanfattande bedömning. Den sammanfattande bedömningen består av en sammanvägning av de fyra bedömningsområdena och ges enligt följande tre nivåer: *God kvalitet*, *Förbättringsområden finns* och *Ett förbättringsarbete är nödvändigt*.

I granskningen ingår fyra bedömningsområden. Inom respektive område granskas följande delar:

Undervisning: Undervisningen är målfokuserad, strukturerad och innehåller ett aktivt lärarstöd för eleverna. Undervisningen är utmanande för alla elever. Att det i undervisningen ges återkoppling mellan elever och lärare angående undervisningens kvalitet och elevers lärande/kunskapsutveckling.

Rektors ledarskap: Rektorn fokuserar på skolans lärandeuppdrag samt stödjer och utvecklar personalen. Rektorn utvecklar utbildningen. Rektorn fördelar resurser inom skolenheten efter elevernas behov och förutsättningar. Rektorn verkar för elevers lika rätt till en god utbildning i trygg miljö, oavsett könstillhörighet.

Studiero och trygghet: Personalen inom skolan bedriver ett strategiskt arbete för att främja och upprätthålla trygghet och studiero för elever. Personalen bedriver ett främjande och aktivt arbete för att förebygga kränkande behandling av elever.

Bedömning och betygssättning: Lärarna bedömer elevernas kunskaper allsidigt utifrån kunskapskraven. Lärarna tar ansvar för att bedömning och betygssättning är likvärdig.

I granskningen värderas kvaliteten inom varje bedömningsområde med hjälp av ett bedömningsschema som innehåller tre nivåer: i låg grad, i viss grad och i hög grad, se figur 1.

Figur 1: Bedömningsschema – skolenhetens bedömningsområden fördelat på tre nivåer

Undervisning			
Rektorns ledarskap			
Studiero och trygghet			
Bedömning och betygsättning			
	i låg grad	i viss grad	i hög grad

Bilaga: Bakgrundsuppgifter om verksamheten

Långhemsskolan är en kommunal grundskola i Tranemo kommun. Verksamheten leds av en rektor och omfattar skolformerna förskoleklass, grundskola årskurserna 1-6 samt fritidshem. Vid tiden för inspektionsbesöket går 159 elever på skolan.

Årskurs 3

Av skolans redovisning för läsåret 2016/17 framgår att 93 procent av flickorna och 71 procent av pojkarna nådde kunskapskraven i ämnet svenska. I ämnet matematik nådde 86 procent av flickorna och 43 procent av pojkarna kunskapskraven. Samtliga flickor och pojkar nådde kunskapskraven för de naturorienterande ämnena. Alla flickor och 86 procent av pojkarna nådde kunskapskraven för de samhällsorienterande ämnena.

Årskurs 6

Av skolans redovisning för läsåret 2016/17 framgår att samtliga elever nådde kunskapskraven i ämnena svenska, matematik, bild, hem- och konsumentkunskap, musik, biologi, fysik, kemi, geografi, historia, religionskunskap, samhällskunskap, slöjd, och teknik. Lägst var resultatet i ämnet i idrott och hälsa där samtliga flickor och 67 procent av pojkarna nådde kunskapskraven.